

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคเพื่อราษฎร (เดิมชื่อพรรคสุจริตชน)

ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีประกาศพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคสุจริตชน กรณี นายกนกศักดิ์ ลิขิตไพรวัลย์ ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคสุจริตชน เป็นเหตุให้กรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง กรรมการบริหารพรรคสุจริตชน จำนวน ๖ คน นั้น

บัดนี้ หัวหน้าพรรคเพื่อราษฎรได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณี ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีพรรคสุจริตชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสุจริตชน พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยยกเลิกข้อบังคับพรรคสุจริตชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งฉบับ และให้ใช้ข้อบังคับพรรคเพื่อราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

ข้อบังคับพรรคเพื่อราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๓

ด้วยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคสุจริตชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสุจริตชน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า ข้อบังคับพรรคเพื่อราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อ ๒ ให้ข้อบังคับมีผลเป็นการบังคับใช้นับแต่วันที่ได้รับการเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับพรรคนี้

“พรรค” หมายความว่า พรรค “พรรคเพื่อราษฎร”

“ข้อบังคับพรรค” หมายความว่า ข้อบังคับพรรคเพื่อราษฎร

“คณะกรรมการบริหารพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อราษฎร

“กรรมการบริหารพรรค” หมายความว่า กรรมการบริหารพรรคเพื่อราษฎร

“หัวหน้าพรรค” หมายความว่า หัวหน้าพรรคเพื่อราษฎร

“รองหัวหน้าพรรค” หมายความว่า รองหัวหน้าพรรคเพื่อราษฎร

“เลขาธิการพรรค” หมายความว่า เลขาธิการพรรคเพื่อราษฎร

“เหรัญญิกพรรค” หมายความว่า เหรัญญิกพรรคเพื่อราษฎร

“นายทะเบียนสมาชิกพรรค” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกพรรคเพื่อราษฎร

“โฆษกพรรค” หมายความว่า โฆษกพรรคเพื่อราษฎร

“ที่ปรึกษาพรรค” หมายความว่า ที่ปรึกษาพรรคเพื่อราษฎร

“ผู้อำนวยการพรรค” หมายความว่า ผู้อำนวยการพรรคเพื่อราษฎร

“บุคลากรพรรค” หมายความว่า บุคลากรพรรคเพื่อราษฎร

“สาขาพรรค” หมายความว่า สาขาพรรคเพื่อราษฎร

“หัวหน้าสาขาพรรค” หมายความว่า หัวหน้าสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“รองหัวหน้าสาขาพรรค” หมายความว่า รองหัวหน้าสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“เลขานุการสาขาพรรค” หมายความว่า เลขานุการสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“รองเลขานุการสาขาพรรค” หมายความว่า รองเลขานุการสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“เหรัญญิกสาขาพรรค” หมายความว่า เหรัญญิกสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค” หมายความว่า นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“โฆษกสาขาพรรค” หมายความว่า โฆษกสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“คณะกรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“กรรมการสาขาพรรค” หมายความว่า กรรมการสาขาพรรคเพื่อราษฎร

“ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด” หมายความว่า ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดพรรคเพื่อราษฎร

“ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด สาขา...จังหวัด...เขตเลือกตั้ง...” หมายความว่า ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ประจำอยู่ ณ ที่นั้น ๆ

“อาสาสมัคร” หมายความว่า บุคคลที่อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานกับพรรคเพื่อราษฎร

“ยุวราษฎร” หมายความว่า เยาวชนที่มีแนวคิดอุดมการณ์เดียวกัน มีความคล้ายคลึงกัน สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคเพื่อราษฎร

“ศูนย์ประสานงาน” หมายความว่า ศูนย์ประสานงานพรรคเพื่อราษฎร

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า เขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“ภาค” หมายความว่า ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

“คณะกรรมการนโยบายพรรค” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพรรคเพื่อราษฎร

“คณะกรรมการยุทธศาสตร์” หมายความว่า คณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคเพื่อราษฎร

“คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง” หมายความว่า คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคเพื่อราษฎร

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ พรรคการเมืองที่ใช้ชื่อย่อปัจจุบันนี้เรียกว่า “พรรคเพื่อราษฎร” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “ALL PROGRESSIVE PEOPLE 'S” ชื่อย่อภาษาไทยว่า “พร.” ชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “APP.” พรรคเพื่อราษฎรใช้ภาพเครื่องหมายของพรรคเป็นรูปตัวอักษรคำว่า ราษฎร และชื่อย่อภาษาไทยว่า “พร.” และชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “APP.” มีความหมายโดยรวมดังนี้ เป็นพรรคที่ประชาชนพลเมือง (หมายรวมถึง ประชากร ชวราษฎร พสกนิกร ขาดิประชาราษฎร์) ผู้สุจริต ร่วมกันจัดตั้งขึ้นบนแนวคิด หลักการอุดมการณ์ และเจตนาเพื่อเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยอำนาจที่แท้จริงของประชาชน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ยกย่องเชิดชูเกียรติและสนับสนุนให้เข้ามาทำงานการเมืองได้อย่างเต็มกำลัง ความสามารถ ดังภาพ เครื่องหมายพรรคราษฎรแสดงด้านล่าง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๕ สำนักงานใหญ่พรรคตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ ๗๗/๑๕๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๕๐

หมวด ๒

คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค

ข้อ ๖ คำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคเพื่อราษฎร คือ

“จะสร้างสรรค์ประเทศไทย ใส่ใจประชาชาติ สานศาสตร์พระราชา เพื่อพัฒนาแผ่นดินไทย” พรรคเพื่อราษฎรมุ่งเน้นทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวมก่อนประโยชน์ส่วนตน โดยมีอุดมการณ์สูงสุดคือทำเพื่อชาติและประชาชน และจริงใจต่อพี่น้องประชาชนทุกคน โดยมีอุดมการณ์ ดังนี้

(๑) พรรคเพื่อราษฎร จะยึดมั่นในหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเทิดทูนไว้เหนือเกล้าชาวไทยตลอดไป จะปกป้องผลประโยชน์ของชาติไว้ให้ประชาชนคนไทยทุกคน

(๒) พรรคเพื่อราษฎร จะธำรงไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตย เป็นของปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง

(๓) พรรคเพื่อราษฎร จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ โดยอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมและศีลธรรม

(๔) พรรคเพื่อราษฎร ใช้ความสุจริตนำการเมือง โดยคณะผู้ก่อตั้งพรรค กรรมการบริหารพรรค สมาชิกพรรคต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ มีศักยภาพ มีความเสียสละ มีความสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติ และมีปณิธานที่มั่นคงชัดเจนต่ออุดมการณ์ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งเน้นการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมาอย่างยาวนาน เน้นการทำงานโดยสุจริตตั้งแต่เริ่มต้นและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน ดังคำขวัญของพรรคราษฎรที่ว่า “คิด พูด ทำ เพื่อราษฎร”

(๕) พรรคเพื่อราษฎร จะเป็นแบบอย่างทางการเมืองที่ไม่ทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ และไม่ทำผิดกฎหมายฉบับใด

(๖) พรรคเพื่อราษฎร จะส่งเสริมและสนับสนุนคนดี มีคุณธรรม มาเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

(๗) พรพเพื่อราษฎร จะเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา โดยไม่แบ่งชนชั้นและอาชีพหรือสถานภาพใด ๆ เว้นแต่เป็นบุคคลผู้ไม่หวังดีหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และคนไทย

(๘) พรพเพื่อราษฎร จะเป็นผู้ขับเคลื่อนประเทศชาติ และนำพาประชาชนไปสู่การพัฒนา ให้เจริญรุ่งเรืองพร้อมมีอาชีพและฐานะที่มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน พร้อมนำพาประเทศไปสู่การเป็นประเทศชั้นนำ ระดับแนวหน้าของโลกในทุกด้าน ขออาสาทำงานการเมืองเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจจากระบบทุนนิยม ที่มีลักษณะผูกขาดทรัพยากรของชาติให้เป็นเศรษฐกิจระบบทุนนิยมแบ่งปัน มีความมั่นคงทางอาหาร เป็นศูนย์กลางอาหารโลก ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์แบบพึ่งพาตนเอง ขจัดความเหลื่อมล้ำของประชาชน และความเสมอภาคทางการศึกษา กฎหมาย และการสาธารณสุข

(๙) พรพเพื่อราษฎร จะมุ่งมั่นและส่งเสริมพลเมือง ให้มีระเบียบและวินัย โดยคำนึงถึงหน้าที่พลเมืองมาก่อนสิทธิเสรีภาพ จะทำให้บ้านเมืองพัฒนารุ่งเรืองไปสู่สากลได้

(๑๐) พรพเพื่อราษฎร จะสืบสาน วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และขนบธรรมเนียม ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ให้ลูกหลานตลอดไป

(๑๑) พรพเพื่อราษฎร จะหวงแหนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ครบสมบูรณ์

หมวด ๓

นโยบายพรพการเมือง

ข้อ ๗ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๑) การบริหารราชการแผ่นดิน เน้นประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ผลักดันให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดประสิทธิภาพ คำนึงค่าต่อการลงทุนและบังเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อส่วนรวม ทั้งนี้ ต้องมีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวก และลดภาระค่าใช้จ่าย ตลอดจนยกเลิกภารกิจที่ล้าสมัย และไม่มีความจำเป็น

(๒) การบริหารราชการแผ่นดินต้องมาจากวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายปฏิบัติตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติที่ชัดเจน และอยู่ในระดับที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน

สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นเลิศ รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(๓) การบริหารราชการแผ่นดิน ที่สามารถจัดการให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจรวมถึงตอบสนองตามความคาดหวังของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลาย และมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

(๔) การบริหารราชการแผ่นดินที่สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้ทันทีเมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้ทุนให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

(๕) สนับสนุนและเข้าร่วมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ โดยมีหน่วยงานราชการที่มีประสิทธิภาพทำหน้าที่ขับเคลื่อนด้วยความรวดเร็วโปร่งใส มีมาตรฐาน จัดให้มีศูนย์บริการประชาชนแบบครบวงจร สามารถตรวจสอบได้โดยประชาชน พรรคราษฎรจะส่งเสริมศักดิ์ศรี สวัสดิการ และความมั่นคงในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการการบริหารราชการแผ่นดินที่เปิดเผย โปร่งใส มีความซื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมา รวมถึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

ข้อ ๘ ด้านเศรษฐกิจ

(๑) พรรคเพื่อราษฎร มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมมาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจไทยให้กลับมาขยายตัวได้สูงขึ้นโดยเร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สร้างบรรยากาศการลงทุนที่จูงใจให้ภาคเอกชนขยายการลงทุนเพิ่มโอกาสการต่อยอดรายได้ให้สูงขึ้นโดยการใช้นวัตกรรมคุณภาพคนการปรับปรุงด้านกฎระเบียบ และการบริหารจัดการที่ดีเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนยุทธศาสตร์การสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่แข่งขันได้อย่างยั่งยืนให้ความสำคัญกับการบริหารเศรษฐกิจมหภาคให้มีเสถียรภาพ เพิ่มประสิทธิภาพภาคการเงิน และดูแลวินัยทางการเงินการคลังควบคู่กับการดำเนินยุทธศาสตร์สร้างการแข่งขันให้กับเศรษฐกิจรายสาขา ทั้งภาคเกษตรอุตสาหกรรม และบริการที่เป็นฐานรายได้เดิมและขยายสาขาการผลิต และบริการใหม่ ๆ สำหรับอนาคต

(๓) สนับสนุนการจัดหาพลังงานให้เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ อย่างมีคุณภาพมีความมั่นคง และมีราคาที่เหมาะสม ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด โดยส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีในธุรกิจพลังงาน และเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในกิจการพลังงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนผู้บริโภคมีทางเลือกได้รับบริการที่ดีมีคุณภาพ และราคาที่เป็นธรรม พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเชื้อเพลิงให้มีประสิทธิภาพที่มีผลกระทบต่อภาวะแวดล้อมน้อยที่สุด และพัฒนาเทคโนโลยีระบบควบคุมมลพิษให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้ ก็เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจในภาคประชาชนให้เข้มแข็งมากขึ้น

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยว โดยจะเร่งฟื้นฟูระดับความสัมพันธ์กับประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมาก ผลักดันให้มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมท่องเที่ยวทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ และยกระดับประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมการสัมมนา และการแสดงสินค้าของภูมิภาคเอเชีย สนับสนุนและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ผลักดันให้ SME มีความสามารถในการประกอบธุรกิจแบบมืออาชีพ พัฒนาคนรุ่นใหม่ให้ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบการที่สร้างคุณค่าด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมในเชิงพาณิชย์ให้มากขึ้นรวมถึงการผลักดันให้มีการลดขั้นตอนในการจดสิทธิบัตร ในด้านกิจการของสหกรณ์ถือเป็นเรื่องสำคัญมากในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงจะผลักดันให้มีการแก้กฎหมายที่เป็นอุปสรรคทั้งปวง เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การพัฒนาโครงข่ายระบบราง การพัฒนาเส้นทางขนส่งหลักเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน การยกระดับคุณภาพการให้บริการระบบคมนาคมขนส่ง การเดินทางให้มีความปลอดภัยเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชนสามารถเข้าถึงระบบขนส่งอย่างเสมอภาค

และเท่าเทียมรวมทั้งยกระดับการคมนาคมขนส่งให้สามารถรองรับผู้ใช้งานได้ทุกกลุ่มทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการและเด็ก โดยต้องคำนึงถึงการพัฒนาด้านกฎหมาย การวิจัย และการพัฒนาบุคลากร

(๖) สร้างความมั่นคงด้านน้ำซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ให้มีกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำ ในทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำและลดจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้งอย่างยั่งยืน

ข้อ ๙ ด้านสังคม

(๑) พรรคเพื่อราษฎร เน้นต้องการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและเอื้อประโยชน์ ต่อกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยการปรับโครงสร้างการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายภาครัฐโดยให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเชิงบูรณาการและเชิงพื้นที่ที่มีการกำหนดเป้าหมาย เพื่อลดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมควบคู่ไปกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจ สนับสนุน ให้เพิ่มการจัดสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยอย่างเหมาะสม เช่น การเพิ่มเบี้ยคนพิการ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ยากจนให้เพียงพอที่จะดำรงชีพ สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยและระบบสาธารณสุขโรค แก่ปัญหาชุมชนแออัดในเมือง ทั้งนี้ จะต้องมีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลกับการจัดบริการภาครัฐ อย่างเป็นระบบ

(๒) สร้างโอกาสในการมีที่ดินทำกินของตนเองและยกระดับรายได้ สนับสนุนให้รัฐ เข้าไปสนับสนุนการมีที่ดินทำกินอย่างยั่งยืนในรูปแบบที่ครบวงจร ตั้งแต่การจัดสรรที่ดินทำกินอย่างมีเงื่อนไข เพื่อป้องกันการเปลี่ยนมือผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินให้แก่กลุ่มคนจนในภาคเกษตรที่ไร้ที่ดินทำกิน การพัฒนาทักษะความชำนาญการจัดสรรเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพอย่างทั่วถึง การขยายโอกาส ในการเข้าถึงข่าวสาร สารสนเทศ และองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพและการสนับสนุนด้านการตลาด ตลอดจนส่งเสริมทักษะการบริหารเงินเพื่อให้สามารถจัดการรายได้ เงินทุน และหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการจัดตั้งธนาคารที่ดินเพื่อเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่จะช่วยให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรผู้ยากจนได้มีที่ดินทำกินและมีที่อยู่อาศัยอย่างยั่งยืน

(๓) เร่งส่งเสริมการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐ และโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม รวมถึงการได้รับการพัฒนาทักษะให้สามารถประกอบอาชีพ และมีรายได้ตามศักยภาพและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของกลุ่มข้างต้น ให้มีส่วนร่วมในการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ อย่างเป็นภาพรวม

(๔) สนับสนุนการยกระดับคุณภาพการบริการทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการศึกษาและสาธารณสุข รวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคม และมุ่งเน้นมากขึ้น การเพิ่มทักษะ แรงงานและการใช้นโยบายแรงงานที่สนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและเสริมสร้างรายได้สูงขึ้น และการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ เช่น การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาองค์กรการเงินฐานรากและการเข้าถึงเงินทุน เพื่อสร้างอาชีพ และการสนับสนุนการเข้าถึง ปัจจัยการผลิต คุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรม เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้งบประมาณเชิงพื้นที่ และบูรณาการเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำลงให้เห็นผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันทางสังคมให้มีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และพัฒนาประเทศโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมการเลี้ยงดูในครอบครัวที่เน้นการฝึกเด็กให้รู้จักการพึ่งพาตัวเอง มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบในรูปแบบของกิจกรรม ที่เป็นกิจวัตรประจำวัน สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เพื่อการเรียนรู้แบบซึมซับและยึดถือเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตที่ดีต่อไปได้

(๖) ให้ความสำคัญกับผู้รับการศึกษาเป็นสำคัญด้วยตระหนักถึงความสำคัญ ของการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมืองดีที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพ เพื่อมีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างแท้จริง ในด้านคุณภาพชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยสติปัญญา ความรู้ความสามารถควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรมที่ได้จากกระบวนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

(๗) สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนรวมถึงประชาชนทั่วไปเข้าสู่ระบบการศึกษาตลอดชีวิต เพราะสถานการณ์ในปัจจุบันนี้ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีสิ่งใหม่ ๆ ที่ต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง พรรคราษฎรจะส่งเสริมให้เกิดสถาบันการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว สามารถเข้าศึกษาได้ตลอดเวลา

(๘) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้เข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยทั้งในและต่างประเทศ มีระบบการสร้างแรงจูงใจให้ครูกลับถิ่นฐานบ้านเกิดเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นพร้อมทั้งส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงความมั่นคงในวิชาชีพ ที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีเกียรติมีศักดิ์ศรี และมีอุดมการณ์ ทั้งนี้ พรรคเพื่อราษฎรจะผลักดันให้วิชาชีพ ครู อาจารย์ เป็นอาชีพสร้างพลเมืองเป็นอาชีพที่ต้องได้รับสวัสดิการและสิทธิพิเศษจากรัฐเป็นกรณีพิเศษ

(๙) สนับสนุนให้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ให้เป็นการศึกษาที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อการสอนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อดิจิทัลโดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสืบค้น และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการ สหวิชาการ เชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปธรรม ให้ผู้เรียนมีทักษะที่ต้องการ เช่น การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และการสื่อสารที่ดีซึ่งการจัดการศึกษาต้องสร้างความพอใจให้ผู้เรียน และท้าทายสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนอยากเรียนเพื่อนำไปสู่การค้นพบตนเองได้ตั้งแต่เยาว์วัย

(๑๐) มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา โดยจะส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาทุกระดับ และส่งเสริมการจัดให้สถานศึกษาที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานเดียวกันขึ้นอย่างเพียงพอด้วยการเชื่อมโยงระบบการศึกษาระหว่างสถานศึกษาของไทยกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีประสิทธิภาพในด้านการจัดระบบการศึกษา เพื่อการแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษา วิทยากรทางการศึกษา ข้อมูลความรู้ทางวิชาการ วิธีการบริหารจัดการ และเทคโนโลยีด้านการศึกษาระหว่างกัน และส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงความรู้ทางด้านเทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการประกอบธุรกิจ

(๑๑) มุ่งเน้นสร้างกระบวนการให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พัฒนาระบบการส่งต่อผู้ป่วยตั้งแต่ระดับชุมชนไปสู่ระดับจังหวัด ภาค และระดับประเทศ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นควบคู่ไปกับบริหารจัดการ การให้บริการระบบการควบคุมโรคที่มีคุณภาพด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนแพทย์เฉพาะทางในพื้นที่ห่างไกล

(๑๒) สนับสนุนให้จัดบริการด้านสุขภาพให้กับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยรัฐจัดให้ด้วยกลไกช่วยเหลือและการสนับสนุนสวัสดิการชุมชนที่ครอบคลุมด้านค่าใช้จ่ายที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการ จากสถานพยาบาลของรัฐในพื้นที่ได้ เช่น ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปสถานพยาบาล รวมทั้งจัดให้มีบริการด้านสุขภาพเชิงรุก ทั้งในด้านการให้คำปรึกษาการควบคุม และป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาเรื้อรังต่อสุขภาพ

(๑๓) เร่งผลักดันดำเนินการยกระดับสถานือนามัย เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ให้เชื่อมโยงกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนพัฒนาให้มีศักยภาพในการดูแลและให้บริการ ทางด้านการรักษาพยาบาลการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพ ตลอดจนสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดระบบสุขภาพตนเองให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๔) สนับสนุนการจัดสวัสดิการและการบรรจุให้เข้ารับราชการ เพื่อความมั่นคงในวิชาชีพของบุคลากรทางการแพทย์ในระดับพนักงาน ส่งเสริมให้มีการตั้งศูนย์ปฏิบัติการทางการแพทย์ และสาธารณสุขในภาวะฉุกเฉินระดับชาติและระดับท้องถิ่นโดยต้องมีระบบการสื่อสารที่ทันสมัย พร้อมบุคลากรชำนาญการติดตามสถานการณ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีศักยภาพประสิทธิภาพงบประมาณและความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงการบริการทางการแพทย์ได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

(๑๕) สนับสนุนให้มีการบูรณาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพ อย่างครบวงจรโดยเฉพาะการนำไปใช้ในสถานพยาบาล ที่ต้องเพิ่มรายการยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ โดยจะส่งเสริมให้ผู้ผลิตยาแผนโบราณทุกระดับที่ได้มาตรฐานด้านการผลิตและการมีศักยภาพในการผลิตสู่มาตรฐานสากล เพื่อสร้างโอกาสให้ยาจากสมุนไพรสามารถเข้าไปแข่งขัน ในตลาดต่างประเทศได้ พร้อมทั้งจะส่งเสริมให้เกิดสถาบันการศึกษาวิชาแพทย์แผนไทยให้มากขึ้น

(๑๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคประชาชนทำหน้าที่รักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่ และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน ร่วมตรวจสอบการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ทั้งที่ใช้กับวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ได้อย่างแท้จริง

(๑๗) สนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรของรัฐที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระแก่ผู้บริโภคเกินความจำเป็น ป้องกันการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ หรือปิดกั้นการรับรู้ข้อมูล หรือข่าวสารที่ถูกต้องตามความเป็นจริงของประชาชน และป้องกันมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประชาชนทั่วไป

(๑๘) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น รวมถึงการได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่นและสิทธิในการแสดงความคิดเห็นตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๑๙) เร่งเพิ่มขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือพัฒนาประเทศ เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นสินค้าหรือบริการ การควบคุมสิ่งแวดล้อม การจัดการความเปลี่ยนแปลงทางสังคมการจัดการปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีทางการเกษตร ในขณะเดียวกัน ต้องคำนึงถึงพิษภัยจากการใช้เทคโนโลยีนำเข้า เช่น สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช วัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ อุตสาหกรรมเหล็กเคมี การพัฒนายาใหม่ และอวัยวะเทียม จึงจะส่งเสริมให้ภาคประชาชนจัดตั้งองค์กรเพื่อตรวจสอบผลกระทบเหล่านี้ด้วย

(๒๐) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชน โดยสื่อสารมวลชนต้องสามารถนำเสนอข้อเท็จจริงให้กับสังคม การให้การศึกษา การประชาสัมพันธ์ได้อย่างอิสระ ปราศจากการครอบงำภารกิจในการนำเสนอข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนของสื่อมวลชน หรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพต้องมีสิทธิเสรีภาพ และได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองในระดับประชาธิปไตย

(๒๑) เสนอและมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการสู่ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะภาคประชาชน

(๒๒) ส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษและลดผลกระทบ ต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายในพื้นที่คุณภาพแหล่งน้ำสำคัญของประเทศ และแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์

(๒๓) จะผลักดันให้มีมาตรการลดก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จัดให้มีกลไกจัดการเพื่อลดผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่าง ๆ ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน และคมนาคมขนส่งร่วมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน และประชาชนโดยทั่วไป ส่งเสริมการรวมตัวกันของชุมชนและองค์กรเอกชนในการทำกิจกรรม และรณรงค์เพื่อการอนุรักษ์ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจใน ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติให้กว้างขวาง

(๒๔) เร่งการรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ เพื่อใช้ในการเป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่ดี

(๒๕) สนับสนุนส่งเสริม และคุ้มครองกิจการเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นทุก ๆ ศาสนาให้เป็นไปตามหลักธรรมคำสอนของพระศาสนาในศาสนานั้น ๆ

ข้อ ๑๐ ด้านการเมือง

(๑) พรรคเพื่อราษฎร จะพิทักษ์รักษา และเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) มุ่งมั่นที่จะปรับปรุงและพัฒนาบทบาทบัญญัติแห่งกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการสร้างกลไกของกฎหมายให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจสังคม และการเมือง สามารถตอบสนองต่อความต้องการของทุกคนในสังคมได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และส่งเสริมการบริหารกระบวนการยุติธรรมให้มีความรวดเร็วเสมอภาคและเท่าเทียมกันระหว่างรัฐ

และเอกชน ส่งเสริมให้คนในสังคมเคารพซึ่งสิทธิและหน้าที่ระหว่างกัน และจะรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย

(๓) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองให้เป็นการเมืองภาคประชาชน มีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ประชาชนในระดับชุมชน หมู่บ้าน และท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองฐานรากของประเทศต้องมีพื้นที่เข้าร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการทางการเมืองได้อย่างอิสระ โดยพรรคเพื่อราษฎรจะเป็นองค์กรอำนวยความสะดวก ส่งเสริม และสนับสนุนให้ทุกความคิดสร้างสรรค์ เกิดเป็นพลังบวก และมีขั้นตอนในการปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้จริง

(๔) เน้นการกระจายอำนาจการบริหาร การปกครอง และการคลังให้ท้องถิ่น ตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นเอง ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย และสาธารณสุขการ ตลอดจนสารสนเทศพื้นฐานในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ พร้อมให้การสนับสนุนประชาชน ที่รวมกันเป็นกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ พัฒนาจังหวัดของตนเอง

(๕) ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการเมือง โดยเริ่มต้นที่การพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นการเมืองของประชาชน ประชาชนมีส่วนร่วมได้ตลอดเวลา เข้าร่วมพัฒนาพรรคการเมือง ให้มีความเข้มแข็งตอบสนองเจตนารมณ์ของประชาชน ส่งเสริมเสรีภาพของประชาชนในการรวมกัน เป็นกลุ่ม หมู่คณะ หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์ของกลุ่มโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ

(๖) ยึดหลักที่ต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงาน อย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นสำคัญ

(๗) สนับสนุนและตรวจสอบการปฏิบัติ และการบังคับใช้กฎหมายให้ถูกต้องรวดเร็ว เป็นธรรมและทั่วถึง ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน สนับสนุน การปฏิบัติทั้งปวงที่จะทำให้กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนและองค์กรวิชาชีพ มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม และการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมาย ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชน และประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ และให้บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมาย มีส่วนให้ความรู้เพื่อเสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน

การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมาย และการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และเพื่อผลการปฏิบัติราชการเพื่อการบริการประชาชน

(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายโดยได้จัดอบรมกฎหมายมหาชน โดยบูรณาการร่วมกับงานที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญและการจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย และความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้และให้มีระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผล และนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้พร้อมทั้งผลักดันให้ทุกภาคส่วนร่วมกันอำนวยความสะดวก เช่น การตรวจพิสูจน์และจัดการข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ การตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อสนับสนุนการดำเนินคดี และตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม เพื่อคืนสิทธิสืบทอดให้กับประชาชนการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียนการรับแจ้งบุคคลสูญหายเพื่อดำเนินการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นต้น

(๑๑) มุ่งเน้นความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิดทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและโดยบุคคลอื่น และต้องอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

(๑๒) สนับสนุนให้มีการปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมาย และค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจน และผู้ด้อยโอกาสคุ้มครองผู้ถูกล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริต และความมีประสิทธิภาพของภาครัฐ

(๑๓) สนับสนุนให้ใช้มาตรการทางการเงิน ภาษีและการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

(๑๔) ส่งเสริมและพัฒนาระบบงานยุติธรรมทางเลือก ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในทุกระดับเพื่อทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย และระงับข้อพิพาทในชุมชน รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ รับแจ้งเบาะแสจากประชาชนแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ป้องกันพฤติกรรม และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

(๑๕) สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ดำเนินการเป็นอิสระเพื่อปรับและพัฒนาขั้นตอนการให้ความยุติธรรมกับประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยต้องฟังความคิดเห็นของผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนั้น ประกอบด้วย

(๑) นโยบายด้านเศรษฐกิจ เรื่องปากท้อง สร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ น้ำมันราคาถูก สินค้าจำเป็นราคาถูก สร้างงาน สร้างอาชีพ ด้วยเทคโนโลยีการตลาดออนไลน์

(๒) นโยบายด้านสังคม เรื่องสวัสดิการ เรียนฟรี รักษาฟรี เพิ่มเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุและผู้พิการ

(๓) นโยบายด้านการเมือง เรื่องสร้างความเข้มแข็ง ให้ราษฎรเจ้าของอำนาจอธิปไตย โครงสร้างการบริหารพรรคการเมืองและตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

หมวด ๔

โครงสร้างการบริหารพรรคการเมืองและตำแหน่งต่าง ๆ ในพรรค

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างการบริหารพรรค

ข้อ ๑๑ โครงสร้างของพรรคเพื่อราษฎรประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๒) กรรมการสาขาพรรคการเมือง

(๓) ผู้แทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๒ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าคน ไม่เกินยี่สิบเก้าคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค

(๓) เลขาธิการพรรค

(๔) เภรัณูภิพรรค

(๕) นายทะเบียนสมาชิกพรรค

(๖) โฆษกพรรค

(๗) กรรมการบริหาร

ข้อ ๑๓ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ของพรรค โดยการลงคะแนนลับ ดังนี้

(๑) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ตามข้อ ๑๒

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคจนครบจำนวนใน (๑) ซึ่งในการเสนอชื่อผู้เข้ารับตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองแต่ละตำแหน่งต้องมีผู้เข้าร่วมประชุม รับรองไม่น้อยกว่าสองคน และผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อผู้รับรองผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรค และอยู่ในที่ประชุม

(๓) การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุมในวันนั้น และในกรณี ที่มีผู้เสนอชื่อเกินหนึ่งคนและมีคะแนนเสียงเท่ากัน เพื่อความบริสุทธิ์ยุติธรรมให้ใช้วิธีการจับสลาก ถือเป็นการชี้ขาด

ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่าเก้าคน ไม่เกินยี่สิบเก้าคน ประกอบด้วย กรรมการตามข้อ ๑๒ พรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) โดยให้มีหน้าที่และอำนาจ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ข้อ ๑๔ กรรมการบริหารพรรคต้องเป็นสมาชิกพรรค อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีมีวาระการดำรง ตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง หรือนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ พรรคเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่แล้วแต่กรณี เมื่อครบวาระแล้วอาจได้รับเลือกตั้งให้ ดำรงตำแหน่งอีกก็ได้

ข้อ ๑๕ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการบริหารพรรคมิได้

ข้อ ๑๖ ความเป็นกรรมการบริหารพรรคสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) อื่น ๆ ตามที่กฎหมายหรือข้อบังคับพรรคกำหนด

(๕) ขัดคำสั่งหัวหน้าพรรคที่สั่งโดยชอบตามข้อบังคับพรรค และก่อให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารพรรคโดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรคลงความเห็นว่าเป็นประพฤติผิดจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๖) ไม่เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคเกินกว่าสามครั้งในหนึ่งปี โดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรโดยการแจ้งเหตุไม่เข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้งจะต้องมีหนังสือหรือข้อความ เป็นลายลักษณ์อักษรส่งไปยังหัวหน้าพรรคล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งวันก่อนวันประชุม ประพฤติผิด ข้อบังคับพรรคหรือกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค และมีผลทำให้เกิดความเสียหายต่อพรรค หรือส่วนรวมโดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรค ลงความเห็นว่าการกระทำอื่นใดอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคหรือบุคคลภายนอก

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงตามวรรคหนึ่งให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรค คนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งต้องกระทำ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งที่ว่างลง

ข้อ ๑๗ กรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค

(๒) ความเป็นกรรมการบริหารพรรคของหัวหน้าพรรคการเมืองสิ้นสุดลงตามข้อ ๑๖

(๓) กรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) ให้รองหัวหน้าพรรค ตามลำดับทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคการเมือง ถ้าไม่มีรองหัวหน้าพรรคให้กรรมการบริหารพรรค ที่เหลืออยู่ประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน พร้อมทั้งแจ้งนายทะเบียนทราบ ภายในสิบห้าวัน โดยให้ผู้ทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรรคมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะยกเว้นตาม (๒) ให้หัวหน้าพรรค มีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้กรรมการบริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลมิให้สมาชิกพรรค หรือผู้ดำรงตำแหน่งในพรรค กระทำการในลักษณะที่อาจทำให้การเลือกตั้งหรือการเลือกมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรืออาจเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดซึ่งสมควรเข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ให้ความเห็นชอบในการจัดทำแผน หรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรม ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๔) ดำเนินการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๕) บริหารการเงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดของพรรค และสาขาพรรคการเมือง ตลอดจนจัดทำบัญชีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมืองให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

(๖) ตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่าย เพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง

(๗) กรณีพรรคการเมืองสิ้นสภาพความเป็นพรรค หรือยุบพรรคยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ อยู่จนกว่าการชำระบัญชีจะแล้วเสร็จแต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคที่สิ้นสภาพ ความเป็นพรรคหรือยุบพรรคมิได้

(๘) ออกกฎระเบียบ และจัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไป ตามนโยบายพรรคการเมืองและข้อบังคับพรรค

(๙) ควบคุมมิให้พรรคและผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งใช้เกินวงเงิน ตามที่กฎหมายกำหนด

(๑๐) เลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๑๑) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและรายงานกิจการ
ด้านต่าง ๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคในกิจการต่าง ๆ ของพรรค
และคณะกรรมการเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๓) พิจารณาลงโทษสมาชิกพรรคที่กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด
ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ มติที่ประชุมใหญ่และข้อบังคับพรรค ให้เป็นไปตามบทกำหนดโทษที่ได้บัญญัติไว้

(๑๔) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรค
ยึดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

(๑๕) อำนาจหน้าที่อื่นคณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดหรือแย้ง
กับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับพรรค

ข้อ ๑๙ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค

(ก) อำนวยการและบริหารจัดการพรรคการเมืองให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพรรค

(ข) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุม
คณะกรรมการบริหารพรรคตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(ค) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ของพรรคตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ
บริหารพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรคตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค

(ง) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรของพรรคและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการประชุมดังกล่าว

(จ) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎ ระเบียบ มติของพรรคการเมือง และคำสั่งพรรค

(ฉ) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมือง ให้มีอำนาจปฏิบัติการ
ในนามของพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
คณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(ช) อำนาจอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค

(ก) เป็นผู้ช่วยหัวหน้าพรรคในการอำนวยความสะดวกให้กิจการของพรรคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(ข) หน้าที่อื่น ๆ ตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) เลขาธิการพรรค มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายและให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรค หรือรองหัวหน้าพรรคในกิจการที่หัวหน้าพรรคการเมืองมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคและต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่ประชุมร่วมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรคการเมือง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่พรรค

(ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

(๔) เภรัณณญพรรค มีหน้าที่ในการควบคุมรายรับรายจ่ายเงินบัญชีทรัพย์สินหนี้สินและงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๕) ผู้ช่วยเภรัณณญพรรคมีหน้าที่และอำนาจตามที่เภรัณณญพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๖) นายทะเบียนสมาชิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรค และจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคให้ตรงตามความเป็นจริง และต้องให้สมาชิกพรรคตรวจดูได้โดยสะดวก ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค รวมทั้งประกาศรายชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้อง

(๗) ผู้ช่วยนายทะเบียนสมาชิกพรรค มีหน้าที่และอำนาจตามที่นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๘) โฆษกพรรค มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(ก) แลกเปลี่ยนมติที่ประชุมของพรรค และแถลงกิจการต่าง ๆ ของพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๙) กรรมการบริหารพรรคอื่น ๆ มีหน้าที่รับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคได้มอบหมายให้ปฏิบัติ

ส่วนที่ ๓

สาขาพรรค

ข้อ ๒๐ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรครับจดทะเบียนจัดตั้ง พรรคต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเขตจังหวัดตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

ข้อ ๒๑ การจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง เมื่อเขตเลือกตั้งใดหรือเขตจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้ง หรือเขตจังหวัดนั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป สมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนอาจจัดประชุม เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง กำหนดสถานที่ตั้งสาขาพรรคและให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่หัวหน้าพรรคการเมืองให้ความเห็นชอบให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๒๒ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง

(๒) รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง

(๓) เลขานุการสาขาพรรคการเมือง

(๔) รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง

(๕) เภรัณูญิกสาขาพรรคการเมือง

(๖) ผู้ช่วยเภรัณูญิกสาขาพรรคการเมือง

(๗) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคการเมือง

(๘) ผู้ช่วยนายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคการเมือง

(๙) โฆษกสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๒๓ กรรมการสภาพรรคการเมืองต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่เลือกตั้งคณะกรรมการสภาพรรคการเมือง เมื่อพ้นตำแหน่งตามวาระแล้วมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสภาพรรคการเมืองได้อีก

ข้อ ๒๔ การเลือกตั้งคณะกรรมการสภาพรรคการเมืองให้ดำเนินการในที่ประชุมจัดตั้งสภาพรรคการเมืองหรือที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) ให้ที่ประชุมกำหนดจำนวนคณะกรรมการสภาพรรคการเมืองตามข้อ ๒๒

(๒) ให้เลือกหัวหน้าสภาพรรคการเมืองเป็นลำดับแรกแล้วเลือกตำแหน่งอื่น ๆ

จนครบตามข้อ (๑)

(๓) การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสภาพรรคการเมืองจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสองคนผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมจัดตั้งสภาพรรคการเมืองหรือที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมืองแล้วแต่กรณี

(๔) การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุมในวันนั้น และในกรณีที่มีผู้เสนอชื่อเกินหนึ่งคน และมีคะแนนเสียงเท่ากัน เพื่อความบริสุทธิ์ยุติธรรมให้ใช้วิธีการจับสลากถือเป็นการชี้ขาด

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการสภาพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมืองข้อบังคับพรรคการเมืองและมติของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง รวมตลอดทั้งระเบียบประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบใช้อำนาจอธิปไตยและดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่าง และแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีเพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๗) จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมแต่ละปี ให้รายงานผลการบริหารการปฏิบัติงานของสาขาพรรคการเมืองเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคทุกรอบไตรมาสภายในสิบห้าวันนับแต่สิ้นรอบไตรมาส

(๘) มอบหมายงานให้ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบ

ข้อ ๒๖ กรรมการสาขาพรรคการเมืองแต่ละตำแหน่ง มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) หัวหน้าสาขาพรรคการเมือง

(ก) จัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรคการเมือง

(ข) จัดทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกพรรคการเมืองที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรคการเมือง

(ค) เป็นผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองและเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรมทั้งปวงของสาขาพรรคการเมือง

(ง) เป็นประธานของคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง เรียกประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองและเป็นประธานการประชุม

(จ) เรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองและเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนดำเนินการประชุม

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองจัดตั้งขึ้นเพื่อให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวันซึ่งหากพ้นกำหนดดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้นมีผลใช้บังคับ

(ช) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้อำนาจปฏิบัติการในนามของสาขาพรรคการเมืองได้โดยความเห็นชอบของกรรมการสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

ของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นและให้ถือว่าการดำเนินการนั้นเป็นมติของสาขาพรรคการเมือง

(ซ) มอบอำนาจให้รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง ปฏิบัติกิจการแทน

(ณ) อำนาจอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองกำหนด

(๒) รองหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๓) เลขานุการสาขาพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของสาขาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากประธานสาขาพรรคการเมืองในกิจการที่ประธานสาขาพรรคการเมืองมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองและที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง และที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

(ง) กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานสาขาพรรคการเมือง

(๔) รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขานุการสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๕) เภรณญกสาขาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมรายรับ - รายจ่ายบัญชีทรัพย์สินหนี้สิน และงบการเงินของสาขาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองกำหนด

(๖) ผู้ช่วยเหรณญกสาขาพรรคการเมือง มีหน้าที่และอำนาจตามที่เหรณญกสาขาพรรคการเมืองมอบหมาย

(๗) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคการเมือง มีอำนาจรับผิดชอบทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคการเมือง

(๘) โฆษกสภาพรรคการเมือง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

(ก) แลกเปลี่ยนที่ประชุมและกิจกรรมต่าง ๆ ของสภาพรรคการเมือง

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของสภาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการสภาพรรคการเมือง

มอบหมาย

ข้อ ๒๗ ความเป็นกรรมการสภาพรรคการเมืองสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ตามเหตุที่กฎหมายกำหนด

(๕) สิ้นสุดลงตามเหตุที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือข้อบังคับพรรค

(๖) โดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการบริหารสภาพรรค

ลงความเห็นว่าเป็นเหตุจูงใจอย่างร้ายแรง

(๗) ไม่เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารสภาพรรคเกินกว่าสามครั้งในหนึ่งปี โดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร โดยการแจ้งเหตุไม่เข้าร่วมประชุมในแต่ละครั้งจะต้องมีหนังสือ หรือข้อความ เป็นลายลักษณ์อักษรส่งไปยังหัวหน้าสภาพรรคล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหนึ่งวันก่อนวันประชุม

(๘) ประพฤติผิดข้อบังคับพรรค กระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อมติ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค หรือขัดต่อมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาพรรค

(๙) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค หรือที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาพรรค และมีผลทำให้เกิดความเสียหายต่อพรรคหรือส่วนรวม

(๑๐) โดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรค หรือกรรมการบริหารสภาพรรค ลงความเห็นว่าการกระทำอื่นใดอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคการเมือง หรือบุคคลภายนอก

เมื่อตำแหน่งกรรมการสภาพรรคว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้หัวหน้าสภาพรรค แต่งตั้งกรรมการสภาพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสมเข้าทำหน้าที่แทนจนกว่าจะมีการเลือกตั้ง แทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง หากตำแหน่งหัวหน้า สภาพรรคการเมืองว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ให้รองหัวหน้าสภาพรรคการเมือง ลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองหัวหน้าสภาพรรคการเมือง ให้กรรมการสภาพรรคการเมือง

ที่เหลืออยู่เลือกกรรมการสาขาพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งหัวหน้าสาขาพรรคการเมืองแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลงสำหรับผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาแทนตำแหน่งที่ว่างให้ดำรงตำแหน่งตามวาระเท่าที่เหลืออยู่

ข้อ ๒๘ กรรมการสาขาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อ

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) กรรมการสาขาพรรคการเมืองว่างลงเกินกึ่งหนึ่งของกรรมการสาขาพรรคการเมืองทั้งหมด

เมื่อคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองมีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองชุดใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการสาขาพรรคเหลืออยู่หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่คณะกรรมการบริหารพรรคจะดำเนินการเองหรือจะมอบหมายให้สมาชิกพรรคการเมืองจำนวนหนึ่งดำเนินการแทนก็ได้

ข้อ ๒๙ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคครบตามที่กำหนดในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วหากต่อมาภายหลังมีสาขาพรรคไม่ครบตามมาตรา ๓๓ ให้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองให้ครบตามมาตรา ๓๓

ส่วนที่ ๔

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๐ หลักเกณฑ์ให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรในจังหวัดนั้นนั้นเขตละหนึ่งคน

ข้อ ๓๑ เขตเลือกตั้งในจังหวัดที่มีได้เป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค หรือสาขาพรรค ถ้าพรรคมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน ให้พรรคการเมืองแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของสมาชิกเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในแต่ละเขตเลือกตั้งเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองในเขตพื้นที่รับผิดชอบนั้น

ข้อ ๓๒ การแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด เมื่อเขตเลือกตั้งในเขตจังหวัดใดที่มีสมาชิกพรรคที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งเกินหนึ่งร้อยคนให้สมาชิกพรรคไม่น้อยกว่าห้าสิบคนจัดประชุมเพื่อดำเนินการเลือกตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกพรรคมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้วให้นับคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนแล้วรายงานชื่อสมาชิกพรรคซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสามลำดับแรกให้หัวหน้าพรรคโดยเร็ว และให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งสมาชิกพรรคที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับ เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จำนวน ๓ คน และให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่แต่งตั้งตัวแทนสาขาพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ในกรณีที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดลำดับแรกไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้หัวหน้าพรรคแต่งตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่ได้รับเลือกในลำดับถัดไปเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๓ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องเป็นสมาชิกพรรคมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี ดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และเมื่อพ้นตำแหน่งตามวาระแล้วมีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้อีก

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่ยังไม่มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด การได้มาซึ่งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้พรรคการเมืองมอบหมายให้แต่ละสาขาพรรคการเมืองไปดำเนินการเชิญสมาชิกในแต่ละจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนมาประชุม เพื่อเลือกตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือผู้แทนเป็นประธานในที่ประชุม

(๒) ในกรณีมีผู้เสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเกินหนึ่งคนจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคน ผู้เสนอชื่อผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องเป็นสมาชิกพรรคและต้องอยู่ในที่ประชุมในวันด้วย

(๓) การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม โดยเปิดเผย หรือโดยการลงคะแนนลับก็ได้ในกรณีที่มิได้มีผู้เสนอชื่อเกินหนึ่งคนและมีคะแนนเสียงเท่ากัน เพื่อความบริสุทธิ์ ยุติธรรมให้ใช้วิธีการจับสลากถือเป็นการชี้ขาด

ข้อ ๓๕ ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่พรรคการเมือง รวมตลอดทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๓) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง รวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๕) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๖) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน ทั้งนี้ ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ข้อ ๓๖ การปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด นอกเหนือจากที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับ ก็ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓๗ ความเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) หักหน้าพรรคการเมืองโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
สั่งให้ออกจากการเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๕) โดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ลงความเห็นว่าเป็นว่าประพฤติผิดจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๖) ประพฤติผิดข้อบังคับพรรคการเมือง หรือกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดต่อมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๗) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และมีผลทำให้เกิดความเสียหายต่อพรรคการเมืองหรือส่วนรวม

(๘) โดยมติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ลงความเห็นว่าเป็นว่ากระทำการอื่นใด อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคการเมืองหรือบุคคลภายนอก

หมวด ๕

การบริหารจัดการสาขาพรรค

และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๓๘ การบริหารจัดการสาขาพรรค

(๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรค

(๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรค

(๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ข้อ ๓๙ การบริหารจัดการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๑) ให้มีการรับสมัครสมาชิกพรรค

(๒) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขาพรรค

(๓) ประกาศชื่อและนามสกุลของสมาชิกพรรคให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หมวด ๖

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรคการเมือง

ข้อ ๔๐ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ ๔๑ การประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีขึ้นได้ ดังนี้

(๑) เมื่อมีสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคได้

(๒) กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมืองและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมืองได้

(๓) สมาชิกพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่หรือไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคนแล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่ากันมีสิทธิเข้าชื่อกันยื่นคำร้องขอให้จัดการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมืองได้

(๔) หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามอาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมืองได้

ข้อ ๔๒ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่การเมืองประกอบด้วย

(๑) กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

(๒) ผู้แทนของสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมืองซึ่งในจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากต่างภาคกัน

(๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๔) สมาชิกพรรค

ข้อ ๔๓ องค์ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองตามข้อ ๔๔ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๔๔ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าพรรคการเมืองลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคการเมืองไม่มาประชุมให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน

และให้เลขาธิการพรรคการเมืองเป็นเลขาธิการที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกกรรมการบริหารพรรคการเมืองคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๔๕ การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

- (๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองของพรรค หรือนโยบายของพรรค
- (๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค
- (๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค เภรัณยิพรรค นายทะเบียน สมาชิกพรรค และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง
- (๔) การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
- (๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงิน และการดำเนินกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา
- (๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรค หรือหัวหน้าสาขาพรรค
- (๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายหรือข้อบังคับพรรค

การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลตาม (๓) และ (๔) ให้ลงคะแนนลับ

ข้อ ๔๖ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราวให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๔๗ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละครั้ง

ข้อ ๔๘ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด

(๒) ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมือง ซึ่งในจำนวนนี้จะต้องประกอบด้วยผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสองสาขาซึ่งมาจากต่างภาคกัน

(๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๔) สมาชิกพรรคการเมือง

ข้อ ๔๙ องค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคตามข้อ ๕๐ ต้องมีรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาร่วมประชุม กรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๐ ให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม การทำหน้าที่แทนกันดังกล่าว อาจให้ผู้อาวุโสสูงกว่าหรือตามที่ตกลงกันเองก็ได้

ข้อ ๕๑ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

(๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับพรรค หรือกิจการที่เสนอโดยหัวหน้าสาขาพรรค

(๒) เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรคทุกตำแหน่ง

(๓) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของสาขาพรรคในรอบปีที่ผ่านมา

ข้อ ๕๒ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกคราวให้ประธานสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันโดยให้ระบุวัน เวลา และสถานที่ประชุม และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๓

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๕๓ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยสองเดือนต่อครั้ง หรือตามที่หัวหน้าพรรคเห็นสมควร และหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ประชุม

หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษอีกก็ได้ตามความจำเป็น หรือตามคำขอของกรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดลงชื่อร่วมกันร้องขอต่อหัวหน้าพรรคให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ และจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๕๔ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ต้องมีกรรมการบริหารพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๕ มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมาก หากมีเสียงเท่ากัน ให้ประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๔

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๕๖ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคต้องมีกรรมการสาขาพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้หัวหน้าสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุม หากหัวหน้าสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสาขาพรรคได้ ให้รองหัวหน้าสาขาพรรคทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๗ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้ถือเสียงข้างมาก หากมีเสียงเท่ากัน ให้ประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

ส่วนที่ ๕

การดำเนินกิจกรรมของพรรค

ข้อ ๕๘ การดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรค ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างน้อยในแต่ละปี พรรคการเมืองต้องมีกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การใช้สิทธิเสรีภาพอย่างมีเหตุผล และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๒) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ และความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมตลอดถึงการใช้อำนาจรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๔) ส่งเสริมให้สมาชิกและประชาชนมีความสามัคคีปรองดอง รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชน

(๕) กิจกรรมอื่นอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ให้หัวหน้าพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคจัดทำแผนหรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามวาระหนึ่งในแต่ละปีส่งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนเมษายนของทุกปี เพื่อนายทะเบียนจะได้นำไปเผยแพร่ให้ประชาชนทราบต่อไป

หมวด ๗

สมาชิกพรรค

ข้อ ๕๙ สมาชิกพรรคต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในกรณีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒)

(๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๔) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๘) ของรัฐธรรมนูญ

(๔) ไม่เป็นสมาชิกของพรรคอื่น หรือผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคอื่น หรือผู้แจ้งการเตรียมการจัดตั้งพรรค

ข้อ ๖๐ การสมัครเป็นสมาชิกพรรค ให้ยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคตามที่ระบุไว้ในข้อนี้ พร้อมเอกสารประกอบตามที่กำหนดโดยยื่นด้วยตนเองหรือยื่นสมัครผ่านทางเว็บไซต์ของพรรค สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคเริ่มตั้งแต่ได้ชำระค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๖๑ รูปแบบใบสมัครสมาชิกพรรคการเมืองของพรรคเพื่อราษฎรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นกระดาษเปล่าขนาด A๔ ที่มีภาพถ่ายสำเนาบัตรประชาชนของผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
- (๒) มีข้อความเป็นตัวเขียนหรือพิมพ์ระบุไว้ว่า “เอกสารสำคัญฉบับนี้ใช้สำหรับสมัครเป็นสมาชิกพรรคเพื่อราษฎรเท่านั้น”
- (๓) มีข้อความ “รับรองสำเนาถูกต้อง” และลงลายมือชื่อผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกพรรค และลงวัน เดือน ปีที่สมัครพร้อมเบอร์โทรศัพท์ของผู้สมัคร (ถ้ามี)
- (๔) มีตราสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองประทับอยู่ที่กึ่งกลางด้านบนของใบสมัคร
- (๕) กรณีสมัครเป็นสมาชิกพรรคผ่านทางเว็บไซต์ของพรรคผู้สมัครพิมพ์ข้อมูลส่วนตัว พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน โดยไม่ต้องลงลายมือชื่อในใบสมัคร

ข้อ ๖๒ สมาชิกภาพของสมาชิกพรรคสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕๙ เว้นแต่เป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๖ (๑) แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ และเป็นการบวชตามประเพณีนิยม แต่ในระหว่างมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าวจะใช้สิทธิในฐานะสมาชิกพรรคมิได้
- (๔) ไม่ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นเวลาสองปีติดต่อกัน
- (๕) พรรคมีมติให้ออกเพราะกระทำความผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ขัดต่อกฎ ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ รวมตลอดถึงประกาศต่าง ๆ ของพรรค
- (๖) พรรคสิ้นสภาพความเป็นพรรคหรือยุบพรรค
- (๗) เป็นสมาชิกของพรรคอื่นอยู่ก่อนแล้ว

การลาออกจากสมาชิกพรรค พรรคตามวรรคหนึ่ง (๒) ให้ถือว่าสมบูรณ์ เมื่อได้ยื่นใบลาออก
ต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือนายทะเบียนพรรค

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) หากสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
มติของพรรคต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค
และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค

ข้อ ๖๓ สมาชิกพรรคมีสิทธิต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค
- (๒) ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค
- (๓) ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงาน หรือคณะกรรมการ
สาขาพรรคตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการในคณะต่าง ๆ หรือกรรมการบริหารพรรค
ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค

(๔) เข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปี และมีสิทธิลงคะแนน หรือแสดงความคิดเห็น
ในที่ประชุมใหญ่

(๕) อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะพิจารณาเป็นแต่ละกรณีไป

ข้อ ๖๔ สมาชิกพรรคมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพรรค ดังต่อไปนี้

(๑) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกระดับ
และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อการเจริญก้าวหน้า
ของพรรค

(๒) สนับสนุนการร่วมกิจกรรมทางการเมืองของพรรค อย่างเต็มความสามารถ

(๓) ให้การสนับสนุนนโยบายและมติของพรรค อีกทั้งต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ข้อบังคับของพรรคโดยเคร่งครัด

(๔) ไม่กระทำการให้ร้าย หรือบ่อนทำลายต่อพรรค สมาชิกพรรค หรือคณะกรรมการ
บริหารพรรคหรือสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือผู้ที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้ง
ในทุกระดับ

(๕) ส่งเสริมสนับสนุน และชักจูงให้ผู้อื่นเลือกผู้สมัครของพรรค และชักจูง
ให้ผู้อื่นมีอุดมการณ์เดียวกันที่สนใจมาเข้าร่วมงานทางการเมืองกับพรรค

(๖) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรค ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรค ด้วยจิตใต้สำนึกในอุดมคติในฐานะเจ้าของพรรคร่วมกัน

(๗) เป็นผู้ที่พร้อมจะเสียสละ พากเพียรในการทำงาน เพื่อพรรคตามประกาศ อุดมการณ์ของพรรคให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

(๘) เป็นผู้ที่เฝ้าหาความรู้ มีอุดมการณ์อย่างแรงกล้า ยึดมั่นศึกษาแนวทางให้เกิด ความเข้าใจ่องแท้เพื่อการขยายอุดมการณ์แนวทางสู่สาธารณชนต่อไป

(๙) ช่วยขยายความศรัทธาต่อพรรคให้แพร่หลายในหมู่ประชาชน ร่วมผลักดัน เพื่อให้พรรคหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง

(๑๐) ร่วมระดมทุน ร่วมรณรงค์ทางการเมืองให้ประชาชนมีความมั่นใจ มีความรู้สึกที่ดี ต่อพรรคอย่างกว้างขวางเพื่อร่วมสนับสนุนพรรค

(๑๑) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับพรรคอย่างเคร่งครัด ให้การสนับสนุน นโยบาย และมติของพรรคอย่างจริงจัง

ข้อ ๖๕ พรรคมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสมาชิกพรรค ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาท ทางการเมืองและเข้าสู่การบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคเพื่อบรรลุเป้าหมายตามอุดมการณ์

(๒) ส่งเสริมสถานภาพของสมาชิก ให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และครอบครัวและจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อสมานสามัคคีระหว่างมวลสมาชิกทั่วประเทศ

(๓) ให้สวัสดิการคุ้มครองจากอิทธิพลอำนาจมืดและส่งเสริมอาชีพให้กับมวลสมาชิก

(๔) ให้ความสำคัญแก่มวลสมาชิกพรรคทุกท่านอย่างเต็มรูปแบบ โดยให้ถือว่า สมาชิกพรรคเป็นบุคคลสำคัญและเป็นองค์หลักของพรรค

หมวด ๘

มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค

ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดและสมาชิกพรรค

ข้อ ๖๖ มาตรฐานทางจริยธรรมของสมาชิกพรรค มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการรักษาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) ต้องยึดมั่นต่ออุดมการณ์ในการทำงาน เพื่อประเทศชาติประชาชนและชุมชน อย่างเต็มความสามารถด้วยความรับผิดชอบและยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน และชุมชน เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

(๓) ต้องปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ทั้งโดยส่วนตัว และโดยความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

(๔) ต้องให้เกียรติ เคารพสิทธิ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกด้วยกัน ฟังกล่าวด้วยถ้อยคำสุภาพ ไม่พูดส่อเสียด เสียดสี หรือใส่ความผู้อื่น และต้องประพฤติปฏิบัติ ตามหลักการอุดมการณ์ของพรรค

(๕) ต้องไม่กระทำการใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์และเกียรติภูมิ ของพรรคที่จะก่อให้เกิดการเสื่อมเสียไม่ว่าทั้งทางตรงหรือทางอ้อม

(๖) ต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับพรรค และมติที่ประชุมพรรค โดยเคร่งครัด

(๗) ต้องไม่เรียกรับหรือรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบเพื่อกระทำการ หรือไม่กระทำการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพราะได้ปฏิบัติหน้าที่และจะดูแลให้บุคคลในครอบครัว ยึดถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน

(๘) ต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและชุมชนอย่างถูกต้องและทันการณ โดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อให้ผู้อื่น ประชาชน และชุมชนเข้าใจผิดต่อพรรค หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือบุคคลอื่น

ข้อ ๖๗ มาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค มีดังต่อไปนี้

(๑) ต้องไม่อยู่ในข้อผูกมัดอันขัดแย้งกับหน้าที่แห่งการใด ๆ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชนโดยรวม เพื่อให้เกิดสันติสุขโดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์

(๒) ต้องไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าที่ใด ๆ ในหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) ต้องไม่รับหรือแทรกแซงหรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานของหน่วยงานรัฐของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าไปเป็นคู่สัญญากับรัฐอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอนในลักษณะดังกล่าวโดยตรงหรือทางอ้อม

(๔) ต้องไม่รับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ไม่กระทำการใด ๆ ไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมอันเป็นการขัดขวาง หรือแทรกแซงการใช้สิทธิ หรือเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ หรือของสื่อมวลชนโดยมิชอบ

(๕) ต้องประพฤติตนและดำรงชีพอย่างมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบของกฎหมาย

(๖) ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเนื้อหานโยบายพรรค และข้อบังคับพรรคอย่างถ่องแท้ในการเผยแพร่ข้อมูล

(๗) ต้องมีจิตสำนึก ในศักดิ์ศรี เกียรติยศ ชื่อเสียง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานตามที่ได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างจริงจัง มีความรักชาติ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และการเมืองของประเทศ

(๘) ต้องยึดมั่นต่ออุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติ ประชาชน และชุมชนอย่างเต็มความสามารถด้วยความรับผิดชอบ ยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน และชุมชนเหนือกว่าประโยชน์อื่นใด

(๙) ต้องทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีจิตสำนึกสาธารณะ ซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นการปฏิบัติหน้าที่โดยสันติวิธีมีความชอบธรรมปราศจากอคติ หรือถูกครอบงำจากอิทธิพลใด ๆ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

(๑๐) ต้องให้เกียรติ และเคารพสิทธิเสรีภาพ แสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำสุภาพ ไม่พูดส่อเสียดใส่ร้าย หรือใส่ความผู้อื่น ปฏิบัติตามหลักการในการประชุมอภิปรายอย่างมีประสิทธิภาพ มีประเด็นไม่วกวนซ้ำซากอันอาจทำให้เกิดความสูญเสียต่อภาพลักษณ์และพฤติกรรมของตนเองและพรรค

(๑๑) ต้องไม่เรียกรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดโดยไม่ชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่หรือเพราะได้ปฏิบัติหน้าที่ และจะดูแลให้บุคคลในครอบครัวปฏิบัติเช่นเดียวกัน

(๑๒) ต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและชุมชนอย่างถูกต้อง และทันการณ์ โดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อให้ผู้อื่น ประชาชน และชุมชนเข้าใจผิดต่อพรรค หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือบุคคลอื่นใด

(๑๓) ต้องไม่นำความลับของพรรคที่ได้มีมติไว้ ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ๆ หากได้รับทราบ ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรค ต้องรีบแจ้งให้ทางพรรคได้รับทราบโดยเร็ว เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

หมวด ๙

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อและการคัดเลือก บุคคลซึ่งพรรคการเมืองเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๖๘ เมื่อมีกรณีต้องสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคต้องจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๖๙ ให้มีกรรมการคณะหนึ่งเป็นคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งมีจำนวนสิบเอ็ด คนประกอบด้วย

- (๑) กรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนสี่คน
- (๒) หัวหน้าสาขาพรรคการเมืองซึ่งมาจากภาคละหนึ่งสาขา
- (๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจำนวนสามคน

ข้อ ๗๐ การเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ พรรคการเมืองโดยการลงคะแนนลับ

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคการเมือง

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๗๑ พรรคซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งใดต้องมีสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ

ในเขตเลือกตั้งนั้น การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้พรรคส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งจากผู้ซึ่งได้รับเลือกจากสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๗๒ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการสมัคร เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งและประกาศให้สมาชิกพรรคทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลารับสมัครตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ ของผู้สมัครในแต่ละเขตเลือกตั้งแล้วส่งรายชื่อผู้สมัครให้สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ที่มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตเลือกตั้งนั้น

(๓) เมื่อสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับรายชื่อผู้สมัคร จากคณะกรรมการสรรหาแล้วให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด จัดการประชุมสมาชิกพรรคเพื่อลงคะแนนเลือกผู้สมัครตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาส่งมา

(๔) การประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือการประชุมตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคน โดยในการลงคะแนนให้สมาชิกมีสิทธิลงคะแนนเลือกได้หนึ่งคน และเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้นำคะแนนและประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ในเขตเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนลำดับสูงสุดสองลำดับแรกให้คณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้มีคะแนนเท่ากันมากกว่าจำนวนดังกล่าวให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งรายชื่อผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนของแต่ละเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยพิจารณาจากผู้มีคะแนนสูงสุดของแต่ละเขตเลือกตั้ง หากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่เห็นชอบให้แสดงเหตุผล และให้พิจารณาผู้สมัคร ซึ่งได้คะแนนในลำดับถัดไปเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบ กับรายชื่อที่สาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมดให้คณะกรรมการบริหารพรรค และคณะกรรมการสรรหาประชุมร่วมกัน หากที่ประชุมร่วมกันมีมติเห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครผู้ใด

ให้เสนอรายชื่อผู้นั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกแต่ถ้าที่ประชุมร่วมกันมีมติไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้สมัครที่สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดส่งมาทั้งหมด ให้คณะกรรมการสรรหาแจ้งเหตุผลให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดในเขตเลือกตั้งนั้นทราบ และให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรค

เพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อ ๗๓ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้พรรค จัดทำบัญชีรายชื่อเพื่อส่งให้สาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด โดยให้คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงด้วย

ข้อ ๗๔ การสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหากำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการเสนอรายชื่อบุคคลเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งและมีหนังสือแจ้งไปยังคณะกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไป

(๒) เมื่อพ้นกำหนดเวลาเสนอรายชื่อ จากกรรมการบริหารพรรค หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๑) ให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติ และจัดทำบัญชีรายชื่อไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบลายชื่อโดยคำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ และความเท่าเทียมกันระหว่างชายและหญิงแล้วส่งบัญชีชื่อดังกล่าวไปยังสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

(๓) ให้หัวหน้าสาขาพรรคหรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดการประชุมเพื่อให้สมาชิกลงคะแนนเลือกบุคคลในบัญชีรายชื่อตาม (๒) โดยให้สมาชิกลงคะแนนเลือกได้คนละไม่เกินสิบห้ารายชื่อ โดยการประชุมสาขาพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนหรือการประชุมตัวแทนพรรคประจำจังหวัด ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคนเมื่อลงคะแนนเลือกเสร็จสิ้นแล้ว ให้หัวหน้าสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ประกาศผลการนับคะแนนของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้น แล้วรายงานไปยังคณะกรรมการสรรหาโดยเร็ว

(๔) ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยเรียงลำดับตามผลรวมของคะแนนที่ได้รับจากสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดตาม (๓) ในกรณีที่หัวหน้าพรรคประสงค์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้เรียงลำดับรายชื่อตามผลคะแนนดังกล่าวจนครบจำนวน ในกรณีที่คะแนนของบุคคลตามบัญชีรายชื่อเท่ากัน ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการจัดเรียงลำดับ

(๕) ให้คณะกรรมการสรรหาส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งตาม (๔) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากคณะกรรมการบริหารพรรคไม่เห็นชอบให้ดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) จนกว่าจะได้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ยังมิได้มีการจัดตั้งสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งของสาขาพรรค หรือตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดที่มีเขตเลือกตั้งใกล้เคียงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ส่วนที่ ๔

ข้อยกเว้นในการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อ ๗๕ ในการเลือกตั้งทั่วไปการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อ ให้ดำเนินการสรรหาตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๗๔ และข้อ ๗๖ เว้นแต่กรณีที่เป็นการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งแทนการเลือกตั้งที่เป็นโมฆะ หรือการเลือกตั้งใหม่ ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกตั้ง หรือกรณีผู้สมัครตาย ก่อนปิดการรับสมัครเลือกตั้งให้คณะกรรมการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้ง และคณะกรรมการบริหารพรรค เป็นผู้พิจารณาร่วมกัน

ส่วนที่ ๕

การคัดเลือกบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอ

ให้ได้รับพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๗๖ กรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไปให้พรรคประกาศให้สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเชิญชวนให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค

เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นนายกฤษฎมนตรีต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรมจากรายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัดหรือสมาชิกพรรคการเมืองเสนอมาเพื่อเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่งตั้งเป็นนายกฤษฎมนตรีไม่เกินสามรายชื่อ และแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนปิดการรับสมัคร รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

พรรคจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคเห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น นายกฤษฎมนตรีก็ได้

ข้อ ๗๗ การเสนอชื่อบุคคลตามข้อ ๗๕ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยมีรายละเอียด ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๒) ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรี ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดและไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น

การเสนอชื่อบุคคลใดที่ไม่ได้เป็นไปตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น

หมวด ๑๐

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๗๘ กรณีที่จะมีการแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้พรรคประกาศให้ สมาชิกทราบเป็นการทั่วไปเพื่อเชิญชวนให้กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมือง ประจำจังหวัด และสมาชิกพรรค เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรจะเสนอให้ได้รับการพิจารณาแต่งตั้ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองภายในระยะเวลาที่กำหนด และให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาคัดเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กฎหมายกำหนด และเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม จากระายชื่อบุคคลที่กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสมาชิกพรรคเสนอมา เพื่อแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๗๙ ให้กรรมการคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรคกำหนดคุณสมบัติ และคุณลักษณะให้สอดคล้องกับคุณสมบัติและคุณลักษณะของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา หรือสำนักกิจการสภา หรือสภาผู้แทนราษฎรหรือตามกฎหมายกำหนด เพื่อประโยชน์ในการทำงานทางการเมืองของพรรคในรัฐสภา

ข้อ ๘๐ ห้ามมิให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวพิจารณาให้บุคคลที่มีได้เป็นสมาชิกของพรรค เข้ารับการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ข้อ ๘๑ หลักเกณฑ์และวิธีคัดเลือกบุคคลดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรคดังกล่าว ห้ามมิให้นำไปใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อของพรรค

ข้อ ๘๒ การพิจารณาคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คณะกรรมการคัดเลือก ต้องพิจารณาถึงความรู้ความสามารถประสบการณ์การทำงาน หรือทางการเมือง หรือผลสำเร็จ ของงานหรืออาชีพในอดีตที่สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้โดยไม่บกพร่อง และมีความเสียสละต่องาน ที่ได้รับมอบหมาย หากภายหลังปรากฏว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองของพรรค ไม่สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างสม่ำเสมอ หรืออาจกระทำการใด ๆ หรือยินยอมให้ผู้ใดกระทำการแทน อันเป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อระเบียบคำสั่งข้อบังคับพรรคหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้คณะกรรมการ บริหารพรรคประชุมพิจารณาถอดถอนได้

หมวด ๑๑

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๘๓ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไป อันจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามวิถีทางระบบรัฐสภา เป็นที่ศรัทธาและเชื่อมั่นของปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อฝึกอบรมแก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

(๒) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อกระตุ้นเตือนให้สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันในรูปแบบขององค์กรชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิการจัดการการดูแลรักษาทรัพยากรของท้องถิ่นตลอดจนปลูกฝังสิทธิทางการเมืองที่พึงมี

(๔) ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มกันของสมาชิกพรรคในแต่ละสาขาอาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคอย่างสม่ำเสมอ

(๕) เผยแพร่ความรู้ทางการเมืองหรือการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง

(๖) ส่งเสริมให้สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไปได้เข้าชมหรือเข้าฟังการอภิปรายหรือบรรยายทางการเมืองอย่างทั่วถึง

(๗) ส่งเสริมให้สมาชิกพรรคและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขการใช้สิทธิเสรีภาพอย่างมีเหตุผลและมีความรับผิดชอบต่อสังคมและความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย

(๘) ร่วมกับประชาชนในการหาแนวทางการพัฒนาประเทศและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างมีเหตุผลโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

(๙) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองรวมตลอดทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐและการดำเนินงานขององค์กรอิสระอย่างมีเหตุผล

(๑๐) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามัคคีปรองดองรู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริตที่แตกต่างและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองโดยสันติวิธีเพื่อประโยชน์สุขของประเทศไทยและประชาชน

(๑๑) สำหรับกิจกรรมอื่นใดอันจะยังประโยชน์ต่อการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งการพัฒนาพรรคให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ข้อ ๘๔ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบแล้วให้หัวหน้าพรรคจัดทำแผน หรือโครงการที่จะดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ และเมื่อพรรคดำเนินการแล้วส่งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนเมษายนของทุกปี

ข้อ ๘๕ กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคหรือคณะกรรมการสาขาพรรคให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เพื่อจะได้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

หมวด ๑๒

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๘๖ การกล่าวหาสมาชิกของพรรคว่าได้กระทำหรือละเว้นการกระทำอันควรแก่การลงโทษ ต้องทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรคโดยมีสมาชิกไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อ

ข้อ ๘๗ เมื่อได้รับหนังสือแล้วให้หัวหน้าพรรคมอบอำนาจให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนทำการตรวจสอบมูลความผิดตามข้อกล่าวหา นั้น ถ้าตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่มีมูลหัวหน้าพรรค มีอำนาจสั่งยกเลิกข้อกล่าวหา นั้นเสียได้ แต่หากเห็นว่ามิมูลให้เสนอข้อกล่าวหา นั้นพร้อมทั้งรายงาน ผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าพรรคเพื่อ

(๑) พิจารณาชี้ขาด หรือ

(๒) แต่งตั้งสมาชิกไม่เกินกว่าห้าคนเป็นกรรมการสอบสวนความผิดนั้นแล้วเสนอความเห็น ต่อหัวหน้าพรรคพิจารณาต่อไปก็ได้

ข้อ ๘๘ ในการสอบสวนความผิดสมาชิกตามข้อกล่าวหา ต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนแสดงหลักฐานฝ่ายตนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ ๘๙ เมื่อการสอบสวนสิ้นสุดลงหัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ระงับเรื่อง

(๒) ยกข้อกล่าวหา

(๓) ตำหนิด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรแล้วแต่กรณี

(๔) ภาคทัณฑ์ในกรณีที่หัวหน้าพรรคเห็นว่าควรได้รับการลงโทษ โดยการให้พ้นจากการเป็นสมาชิกพรรคให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาและลงมติ และมติที่ประชุม คณะกรรมการบริหารพรรคถือเป็นที่สุด และสมาชิกผู้นั้นขาดจากความเป็นสมาชิกโดยทันทีนับตั้งแต่วันที่ คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติ

ข้อ ๙๐ การพ้นจากสมาชิกพรรคกรณีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้หัวหน้าพรรคเสนอ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบในเบื้องต้นแล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้หรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่ได้บัญญัติไว้แทนก็ได้

หมวด ๑๓

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรค

สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๙๑ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่บริหารการเงินทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใดของพรรค และสาขาพรรคการเมืองตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ให้หัวหน้าสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดให้มีบัญชีรับและจ่ายเงินของสาขาพรรค หรือที่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดได้รับหรือจ่ายโดยบันทึกบัญชีให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้นและสรุปรายงานให้พรรคการเมืองทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือนและปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรค หรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ให้หัวหน้าสาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจัดให้มีการทำบัญชีรายชื่อพร้อมที่อยู่ของสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรค หรือในเขตจังหวัดที่ตนเป็นตัวแทนและปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสาขาพรรค หรือที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๙๒ การลงรายการบัญชีของพรรคต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องครบถ้วน โดยต้องจัดทำภายในระยะเวลา ดังนี้

- (๑) การลงบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับและแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย และบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น
- (๒) บัญชีแยกประเภทและบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

หมวด ๑๔

รายได้ของพรรค และอัตราค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๙๓ พรรคอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินทุนประเดิมของพรรค
- (๒) เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค
- (๓) เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรค
- (๔) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรค

- (๕) เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดที่ได้จากการรับบริจาค
- (๖) เงินอุดหนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง
- (๗) ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรค

ส่วนที่ ๑

การหารายได้จากการจำหน่ายสินค้า

ข้อ ๙๔ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกันในทางธุรกิจ โดยราคาหรือค่าตอบแทนจากการจำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการจะต้องคำนึงถึงราคาตามปกติในท้องที่นั้น

ข้อ ๙๕ สถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ ได้แก่ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรคบริเวณสถานที่จัดกิจกรรมระดมทุนบริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคสาขาพรรค หรือสถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด หรือสถานที่ที่พรรคเห็นสมควร

ข้อ ๙๖ เมื่อพรรคดำเนินการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ให้หัวหน้าพรรคจัดทำทะเบียนสินค้าหรือบริการ ซึ่งประกอบด้วยรายการจำนวนเงิน หรือมูลค่าของสินค้า หรืออัตราค่าบริการ แต่ละประเภทให้ครบถ้วนและถูกต้อง

ข้อ ๙๗ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และให้แสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคการเมืองให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๙๘ การจำหน่ายสินค้าหรือบริการต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในกรณีเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๒

การจัดกิจกรรมระดมทุน

ข้อ ๙๙ การจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคต้องกระทำโดยเปิดเผย และแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการระดมทุนของพรรคอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๐๐ สถานที่จัดกิจกรรมระดมทุนได้แก่ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ที่ตั้งสำนักงานสาขาพรรค บริเวณสถานที่จัดประชุมใหญ่ประจำปีของพรรค สาขาพรรค สถานที่ทำการตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดหรือสถานที่ที่พรรคเห็นสมควร

ข้อ ๑๐๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จัดกิจกรรมระดมทุนสิ้นสุดลง ให้หัวหน้าพรรคจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมระดมทุน และจำนวนเงินที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมระดมทุน และให้หัวหน้าพรรคประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปพร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนทราบด้วย

ข้อ ๑๐๒ การจัดกิจกรรมระดมทุนให้บันทึกบัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และนำไปแสดงในงบการเงินประจำปีของพรรคการเมืองให้ครบถ้วนและถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ ๑๐๓ การจัดกิจกรรมระดมทุนต้องไม่กระทำในช่วงเก้าสิบวันก่อนวันครบอายุของสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีการเลือกตั้งทั่วไปอันเนื่องมาจากครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร และต้องไม่กระทำในช่วงที่มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งอันเนื่องมาจากเหตุอื่นนอกจากการครบอายุของสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๓

การรับบริจาคของพรรค

ข้อ ๑๐๔ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรียญพรรคเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรคนั้น และให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีให้นายทะเบียนพรรคทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว

ข้อ ๑๐๕ กรณีรับบริจาคเป็นเงินสดให้หัวหน้าพรรค และเหรียญพรรคนำเงินฝากไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ตามข้อ ๑๐๗ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาคหากการรับบริจาคเป็นตัวแลกเงินหรือเช็คจะต้องไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงินจึงถือได้ว่าเป็นการบริจาคแก่พรรค

ข้อ ๑๐๖ เมื่อมีการบริจาคให้ผู้รับบริจาคจัดทำบันทึกการรับบริจาคให้แล้วเสร็จภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับบริจาคและให้จัดส่งบันทึกการบริจาคพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาค ถ้าหากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมีอำนาจส่งแก่พรรคได้ให้ผู้บริจาคแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการบริจาคนั้นให้พรรคทราบ

ข้อ ๑๐๗ เมื่อพรรคได้รับหลักฐานตามข้อ ๑๐๖ ให้ออกใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดภายในวันที่ได้รับบริจาคแล้วจัดส่งใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ยื่นหลักฐานนั้น

ข้อ ๑๐๘ ให้พรรคบันทึกการรับบริจาคไว้ในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรคให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดรายการ โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

- (๑) ชื่อ ที่อยู่ของพรรคการเมือง
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของผู้บริจาค
- (๓) ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งผู้บริจาค
- (๔) วัน เดือน ปีที่รับบริจาค
- (๕) รายละเอียดการบริจาค
- (๖) จำนวนเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- (๗) เอกสารอ้างอิง
- (๘) ลายมือชื่อหัวหน้าพรรคและเหรัญญิกพรรค

ข้อ ๑๐๙ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค จำนวนเงิน รายการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าห้าพันบาท พร้อมทั้งวัตถุประสงค์ของการบริจาค เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นประจำทุกสิ้นเดือนแล้วแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศ

การตีราคาทรัพย์สิน หรือการประเมินมูลค่าประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาคให้คำนวณราคาทรัพย์สิน อัตราค่าเช่าค่าตอบแทน หรือค่าของสิทธิที่รับตามปกติทางการค้าในท้องถิ่นนั้น

ข้อ ๑๑๐ บุคคลใดจะบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคมีมูลค่าเกินสิบล้านบาทต่อพรรคต่อปีมิได้ และในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล การบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่พรรคไม่ว่าพรรคเดียวหรือหลายพรรคเกินปีละห้าล้านบาท ต้องแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นทราบในการประชุมใหญ่คราวต่อไปหลังจากบริจาคแล้ว

พรรคจะรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีมูลค่าเกินพรรคหนึ่งมิได้

ส่วนที่ ๔

อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรค

ข้อ ๑๑๑ สมาชิกพรรคการเมืองต้องชำระค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงพรรคปีละหนึ่งร้อยบาท แบบตลอดชีพสองพันบาท

เพื่อประโยชน์ในการนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของสมาชิกให้ถือว่ารอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีที่สมาชิกได้ชำระค่าบำรุงพรรคเป็นครั้งแรกสิ้นสุดลงในวันสิ้นปีปฏิทินของปีเดียวกันนั้น และให้เริ่มต้นนับรอบระยะเวลาการชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองประจำปีของปีถัดไปใหม่ โดยให้เริ่มต้นนับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดลงในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีเดียวกัน ทั้งนี้ สมาชิกอาจชำระค่าบำรุงพรรคประจำปีของปีถัดไปภายในกรอบระยะเวลาดังกล่าวเมื่อใดก็ได้

หมวด ๑๓

การใช้จ่ายของพรรคการเมือง

ข้อ ๑๑๒ เงินและทรัพย์สินของพรรคต้องนำไปใช้จ่ายเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรค ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรรคและสมาชิกและค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรค

พรรคการเมืองต้องเปิดเผยค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การดำเนินกิจกรรมของพรรคไม่ว่าในรูปแบบใด ให้สมาชิกและประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๑๓ ในกรณีที่พรรค ผู้บริหารพรรค หรือบุคคลใดให้เงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม และไม่ว่าจะให้เป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว ถ้าการให้หรือรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นได้นั้นไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๔๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้พรรค ผู้บริหารพรรค หรือบุคคลนั้น แล้วแต่กรณีแจ้งให้นายทะเบียนทราบถึงการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นได้นั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลใดโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เว้นแต่เงินที่ได้มีการแจ้งไว้ตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๑๔ ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคที่จะต้องตรวจสอบและควบคุมมิให้มีการนำเงินหรือทรัพย์สินของพรรคไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นใดนอกจากที่กำหนดไว้ข้อ ๑๑๒ และข้อ ๑๑๓

หมวด ๑๔

การเลิกพรรค สาขาพรรค

และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ข้อ ๑๑๕ การเลิกพรรค สาขาพรรค และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๑๖ การสิ้นสุด การสิ้นสุดสภาพของพรรค และสาขาพรรคให้เป็นไปตามมาตรา ๙๐ และมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๑๑๗ ในกรณีที่พรรคต้องสิ้นสุดสภาพความเป็นพรรค หรือยุบพรรคให้ทรัพย์สินของพรรคที่เหลือภายหลังจากการชำระบัญชีแล้วตกเป็นของมูลนิธิรามาริบัติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พันตำรวจเอก จรุงวิทย์ ภุมมา

นายทะเบียนพรรคการเมือง